

ARTRADA M.FL.

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 28 oktober 2004*

I mål C-124/03,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG,

som framställts av College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nederländerna),
genom beslut av den 11 mars 2003, som inkom till domstolen den 20 mars 2003, i
målet mellan

Artrada (Freezone) NV,

Videmecum BV,

Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf BV

och

Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees,

* Rättegångspråk: nederländska.

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas (referent) samt domarna R. Schintgen och N. Colneric,

generaladvokat: M. Poiares Maduro,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.-F. Contet,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 24 juni 2004,

med beaktande av de yttranden som har avgivits av:

- Artrada (Freezone) NV, Videmecum BV och Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf BV, genom A. Van Lent, N. Helder och M. Slotboom, advocaten,
- Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees, genom M.J. Hoffmans, i egenskap av ombud, biträdd av B.J. Drijber, advocaat,
- Republiken Grekland, genom V. Kontolaimos och I. Chalkias, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom T. van Rijn, i egenskap av ombud,

och efter att den 15 juli 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets direktiv 92/46/EEG av den 16 juni 1992 om fastställande av hygienregler för produktion och utsläppande på marknaden av rå mjölk, värmebehandlad mjölk och mjölkbaserade produkter (EGT L 268, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 45, s. 3).

- 2 Denna begäran har framställts inom ramen för en tvist mellan, å ena sidan, aktiebolaget Artrada (Freezone) NV (nedan kallat Artrada), som har bildats enligt arubisk rätt, samt bolagen Videmecum BV (nedan kallat Videmecum) och Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf (nedan kallat Jac. Meisner), varvid de sistnämnda är bolag med begränsad ansvarighet, och, å andra sidan, Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (myndighet för kontroll av boskap och kött) (nedan kallad kontrollmyndigheten). Tvisten rör kontrollmyndighetens beslut om avslag på en ansökan om att till Nederländerna få importera en produkt bestående av en blandning av 75,75 procent socker, 15,15 procent skummjölkspulver och 9,1 procent kakao.

Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapslagstiftningen

- 3 I artikel 1.1 i direktiv 92/46 föreskrivs följande:

”I detta direktiv fastställs hygienregler för produktion och utsläppande på marknaden av rå mjölk, värmebehandlad konsumtionsmjölk, mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter och mjölkbaserade produkter avsedda som livsmedel.”

4 I artikel 2 föreskrivs följande:

”I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1 ...

2. mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter: antingen rå mjölk för förädling eller flytande eller fryst mjölk som erhållits ur rå mjölk, oavsett om den har undergått någon godkänd fysisk behandling som värmebehandling eller termisering eller modifierats i sammansättningen, under förutsättning att sådan modifiering är begränsad till tillsats eller borttagning av mjölkens naturliga beståndsdelar.

3. ...

4. mjölkbaserade produkter: mjölkprodukter, dvs. produkter som uteslutande härrör från mjölk, till vilka det är tillåtet att tillsätta ämnen som är nödvändiga för tillverkningen, under förutsättning att dessa ämnen inte används för att helt eller delvis ersätta någon beståndsdel i mjölken, samt sammansatta mjölkprodukter, dvs. mjölkprodukter där ingen del ersätter eller avses ersätta någon

mjölkbeståndsdel och i vilken mjölk eller mjölkprodukter utgör en väsentlig del, antingen kvantitativt eller för att karakterisera produkten.

...”

- 5 I artikel 22 i direktiv 92/46, som hör till kapitel III om import från tredje land, föreskrivs följande:

”Villkoren för import från tredje land av rå mjölk, värmebehandlad mjölk och mjölkbaserade produkter som omfattas av detta direktiv skall minst vara likvärdiga med dem som fastställs i kapitel II för produktion inom gemenskapen.”

- 6 I artikel 23.1 och 23.2 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”1. För den enhetliga tillämpningen av artikel 22 skall bestämmelserna i följande punkter gälla.

2. För att kunna importeras till gemenskapen skall mjölk eller mjölkbaserade produkter

- a) komma från ett tredje land på den förteckning som skall upprättas i enlighet med punkt 3 a,

- b) åtföljas av ett hälsointyg enligt den mall som skall utarbetas i enlighet med förfarandet i artikel 31 och undertecknas av den behöriga myndigheten i det exporterande landet och som intygar att mjölken eller de mjölkbaserade produkterna uppfyller kraven i kapitel II och eventuella ytterligare villkor eller erbjuder likvärdiga garantier enligt punkt 3 och kommer från anläggningar som erbjuder de garantier som framgår av bilaga B.”
- 7 Kommissionens beslut 95/340/EG av den 27 juli 1995 om upprättande av en provisorisk förteckning över tredje länder från vilka medlemsstaterna tillåter import av mjölk och mjölkbaserade produkter och om upphävande av beslut 94/70/EG (EGT L 200, s. 38) innehåller den förteckning över tredje länder som avses i artikel 23.2 a i direktiv 92/46. Aruba förekommer inte i förteckningen.
- 8 Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen (EGT L 24, 1998, s. 9) innehåller en beskrivning av dessa kontroller.

Den nationella lagstiftningen

- 9 Den nationella domstolen har angett att Konungariket Nederländerna, för att iaktta sina skyldigheter enligt direktiv 92/46, har antagit bland annat Warenwetbesluit Zuivel (förordning om mjölkprodukter, som har antagits med stöd av lagen om livsmedel, Stbl. 1994, s. 813, därefter ändrad).

- 10 Artikel 23 i direktiv 92/46 har genomförts genom artikel 16 i Warenwetregeling Zuivelbereiding (föreskrifter om produktion av mjölkbaserade produkter, som har antagits med stöd av lagen om livsmedel, Stcrt. 1994, s. 243, därefter ändrade). Det hänvisas i denna bestämmelse till den förteckning över tredje länder som har fogats till beslut 95/340.
- 11 När det beslut som har ifrågasatts i målet vid den nationella domstolen antogs, det vill säga den 23 februari 2001, angavs, i artikel 4 i Warenwetregeling Veterinaire controles (derde landen) (föreskrifter om veterinärkontroller — tredje land, som har antagits med stöd av lagen om livsmedel, Stcrt. 2000, s. 207), bland annat kontrollmyndigheten såsom den myndighet som är behörig att företa de kontroller som avses i direktiv 97/78.
- 12 Slutligen är Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen (förordning om införsel av livsmedel från tredje land, som har antagits med stöd av lagen om livsmedel, Stbl. 1993, s. 698) tillämplig på livsmedel och drycker från tredje land som inte omfattas av gemenskapsföreskrifter.

Bakgrund, förfarande vid den nationella domstolen och tolkningsfrågor

- 13 Det framgår av beslutet om hänskjutande att bolaget Artrada, Aruba, hade framställt en blandning bestående av 75,75 procent socker, 15,15 procent skummjölkspulver och 9,1 procent kakao. Produkten, vars beståndsdelar inte kan åtskiljas, skulle användas som råvara för framställning av chokladmjölk i fabriker i Tyskland och Belgien. Tullombudet Jac. Meisner hade fått i uppdrag av Videmecum, som är dotterbolag till Artrada, att avge importdeklarationerna för produkten.

- 14 Den 26 januari 2001 lämnades två deklARATIONER om import av varor, i containers, från Aruba för övergång till fri omsättning. I ett intyg för gränspassering, som inlämnades på de behöriga myndigheternas begäran, angavs "bakeryprod. (semi finished)" som varuslag.
- 15 Till följd av en veterinärkontroll avlogs, genom beslut av den 23 februari 2001, ansökan om att få importera varupartiet till Europeiska unionen, med motiveringen att det inte är tillåtet att importera mjölkprodukter från Aruba, att produkten inte kom från en godkänd anläggning och att den inte åtföljdes av ett veterinärintyg. En begäran om omprövning av beslutet att avslå importansökan framställdes men beslutet fastställdes av kontrollmyndigheten.
- 16 Talan väcktes vid Rechtbank te Rotterdam (Nederländerna). Denna domstol biföll talan, genom dom av den 4 mars 2002, med motiveringen att det ifrågasatta beslutet inte hade undertecknats av den person som var behörig. Rechtbank te Rotterdam fastställde emellertid, med stöd av nederländsk lag, att det ifrågasatta beslutets rättsverkningar skulle bestå.
- 17 Rechtbank te Rotterdam ansåg mot bakgrund av ett arbetsdokument från kommissionen att produkten i fråga, som utgjorde ett halvfabrikat, inte kunde anses vara en "mjölkbaserad produkt" i den mening som avses i artikel 2.4 i direktivet, eftersom denna grupp endast avser slutprodukter. Nämnade domstol beaktade direktivets syfte, att främja skyddet för folkhälsan, och slog fast att en beståndsdel i en produkt skall kunna bli föremål för en kontroll och att det i produkten ingående mjölkpulvret följaktligen skulle kvalificeras som "mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter" i den mening som avses i artikel 2.2 i direktiv 92/46. Eftersom halvfabrikatet — och följaktligen mjölkpulvret — kom från ett tredje land som inte angavs i den förteckning över tredje länder som finns i beslut 95/340, var det riktigt att inte tillåta importen.

- 18 Domen överklagades till College van Beroep voor het bedrijfsleven, vid vilken klagandena gjorde gällande att det i en sammansatt produkt ingående mjölkpulvret endast omfattas av direktivets tillämpningsområde om det utgör en väsentlig del av produkten. Eftersom så inte var fallet skulle det endast ha prövats huruvida bestämmelserna i artikel 3 i Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen hade iakttagits. Klagandena i målet vid den nationella domstolen uppgav vid förhandlingen inför den domstolen att det mjölkpulver som användes för att framställa produkten hade producerats i en godkänd anläggning i Polen, ett land som i enlighet med direktiv 92/46 har godkänts för export av mjölkprodukter. Klagandena föreslog för kontrollmyndigheten att det kunde tas varuprover av alla partier av den produkt som skulle importeras för att fastställa att kraven i de nederländska föreskrifterna var uppfyllda. Kontrollmyndigheten avvisade emellertid detta förslag, eftersom den bedömde att produkten omfattades av tillämpningsområdet för direktiv 92/46.
- 19 Den nationella domstolen har konstaterat att det arbetsdokument från kommissionen som Rechtbank te Rotterdam lade till grund för sin dom saknade bindande verkan och inte nödvändigtvis var ett uttryck för kommissionens ståndpunkt. Den nationella domstolen anser att ordalydelsen i artikel 2.4 i direktiv 92/46 inte i sig medger någon tolkning enligt vilken "mjölkbaserade produkter" endast skall avse produkter som inte genomgår någon ytterligare förädling. Den har dessutom noterat att avsikten att säkerställa ett högt folkhälsoskydd inte heller innebär att direktiv 92/46 skall tillämpas på mjölk som ingår i halvfabrikat. Det kan nämligen finnas andra bestämmelser som är tillämpliga. Klagandena i målet vid den nationella domstolen har i detta hänseende hänvisat till direktiv 97/78 och till Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen.
- 20 Det skulle enligt den nationella domstolen inte vara logiskt att kräva, enligt artikel 2.4 i direktiv 92/46, att mjölken eller mjölkprodukten skall vara en väsentlig beståndsdel för att direktivet skall vara tillämpligt, för att därefter anse att detsamma ändå skall tillämpas på en beståndsdel som inte bedöms vara väsentlig. Direktiv 92/46 skulle i så fall tillämpas i alla de fall där mjölk ingår i en produkts sammansättning, utan att det behöver göras någon åtskillnad beroende på om mjölken utgör en väsentlig del eller inte. Om detta hade varit syftet skulle

lagstiftaren ha kunnat nöja sig med att kräva att mjölken eller mjölkprodukten ingår bland beståndsdelarna, utan att fastställa att beståndsdelarna skall vara väsentliga.

21 För det fall direktiv 92/46, däribland artikel 2.2, skall tillämpas på mjölkpulver som ingår i en blandning av vilken det inte utgör en väsentlig del, bör det avgöras om det är detta mjölkpulver eller om det i stället är den sammansatta produkten som skall komma från ett av de länder som anges i den förteckning över tredje länder vilken avses i artikel 23 i direktivet och som skall åtföljas av ett hälsointyg.

22 För det fall mjölkpulvret inte omfattas av artikel 2.2 i direktiv 92/46 bör det således avgöras huruvida blandningen kan anses vara en "mjölkbaserad produkt" och, följaktligen, huruvida mjölkpulvret i sig är en väsentlig del av produkten eller huruvida det i sig karakteriserar produkten i den mening som avses i artikel 2.4 i direktivet. Den nationella domstolen har i detta hänseende noterat att blandningen i importdeklarationen har klassificerats enligt varukoden 1806 2095, det vill säga den har ansetts vara en "annan livsmedelsberedning innehållande kakao i flytande form, pastaform, pulverform". Produkten är sammansatt i enlighet med specificering från kunden som därefter omvandlar produkten till chokladmjölk.

23 College van Beroep voor het bedrijfsleven anser att det råder tvekan om hur direktiv 92/46 skall tolkas. Den anser sig följaktligen ha en skyldighet att ställa följande tolkningsfrågor till EG-domstolen:

"1) a) Skall uttrycket mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter i artikel 2.2 i direktiv 92/46/EEG tolkas så, att det (också) avser mjölkbeståndsdelar i en produkt som även innehåller andra beståndsdelar, det vill säga beståndsdelar som inte är av mjölk, och vars mjölkbeståndsdel inte går att skilja från de övriga beståndsdelarna?

- b) Om svaret på fråga 1a är jakande: Skall artikel 22 i direktiv 92/46/EEG tolkas så, att detta direktiv vid införsel från tredje land enbart är tillämpligt på mjölkbeståndsdelen i en produkt och följaktligen inte på den produkt som mjölkbeståndsdelen är en del av?
- 2 a) Avser uttrycket mjölkbaserade produkter i artikel 2.4 i direktiv 92/46/EEG enbart slutprodukter eller avser det även halvfabrikat som skall genomgå ytterligare bearbetning innan de kan säljas till konsumenter?
- b) För det fall artikel 2.4 i direktiv 92/46/EEG även skall avse halvfabrikat: Vilka kriterier skall användas för att avgöra om mjölk eller en mjölkprodukt utgör en väsentlig del av en produkt, antingen kvantitativt eller genom att karakterisera produkten, enligt artikel 2.4 i direktiv 92/46/EEG?"

Bedömning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- ²⁴ Den första frågans första del avser tolkningen av artikel 2.2 i direktiv 92/46. Den nationella domstolen önskar klarhet i huruvida uttrycket mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter innefattar mjölkbeståndsdelar i en produkt som även innehåller andra beståndsdelar, det vill säga beståndsdelar som inte är av mjölk, och från vilka mjölkbeståndsdelen inte går att skilja. Den första frågans andra del, som

har ställts för det fall den första delen besvaras jakande, avser tolkningen av artikel 22 i direktiv 92/46. Den nationella domstolen önskar klarhet i huruvida direktivet, vid import från tredje land, skall tillämpas på mjölkbeståndsdelen i blandningen eller på själva blandningen.

25 Såsom framgår av första skälet i direktiv 92/46 görs i detsamma åtskillnad mellan rå mjölk, värmebehandlad konsumtionsmjölk, mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter och mjölkbaserade produkter. De fyra beteckningarna definieras i artikel 2.1–2.4 i direktivet.

26 Det framgår av artikel 2.2 i direktivet att uttrycket mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter inte omfattar en produkt som består av en blandning av delar som inte kan åtskiljas, i vilken mjölkpulver utgör en av beståndsdelarna. Artikel 2.2 avser nämligen endast mjölk som en enkel produkt vars sammansättning endast kan ändras genom tillsats eller borttagning av mjölkens naturliga beståndsdelar.

27 Det skulle dessutom strida mot direktivets systematik och enhetlighet att tolka artikel 2.2 i direktiv 92/46 på så sätt att den avsåg mjölkbeståndsdelarna i en blandning, eftersom artikel 2.4, som avser ”mjölkbaserade produkter”, då skulle förlora sitt innehåll.

28 Den första frågans första del skall följaktligen besvaras enligt följande. Artikel 2.2 i direktiv 92/46 skall tolkas på så sätt att uttrycket mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter inte innefattar mjölkbeståndsdelar i en produkt som även innehåller andra beståndsdelar, det vill säga beståndsdelar som inte är av mjölk, och vars mjölkbeståndsdel inte går att skilja från de övriga beståndsdelarna.

- 29 Med hänsyn till svaret på frågans första del saknas anledning att besvara frågans andra del.

Den andra frågan

- 30 Den andra frågans första del avser tolkningen av artikel 2.4 i direktiv 92/46. Den nationella domstolen önskar klarhet i huruvida uttrycket mjölkbaserade produkter enbart avser slutprodukter eller huruvida det även avser halvfabrikat som skall genomgå ytterligare bearbetning innan de kan säljas till konsumenter. Den nationella domstolen önskar med den andra frågans andra del, som den har ställt för det fall artikel 2.4 i direktiv 92/46 även avser halvfabrikat, få klarhet i vilka kriterier som skall användas för att avgöra om mjölk eller en mjölkprodukt utgör en väsentlig del av en produkt, antingen kvantitativt eller genom att karakterisera produkten, i den mening som avses i artikel 2.4 i direktiv 92/46.

Yttranden som har inkommit till domstolen

- 31 Alla parter som har inkommit med yttranden anser att ordet produkter i artikel 2.4 i direktiv 92/46 avser både slutprodukter och halvfabrikat. Kontrollmyndigheten och kommissionen har understrukt att en sådan tolkning är förenlig med syftet att främja skyddet för folkhälsan och intresset av att kontrollera mjölken i ett så tidigt skede, av produktionen eller användningen, som möjligt. Kommissionen har dessutom påpekat att dess arbetsdokument, som den nationella domstolen har hänvisat till, inte kan tolkas på så sätt att bestämmelsen endast avser slutprodukter. Artrada, som har förklarat att det endast i andra hand framför denna ståndpunkt, har påpekat att det finns en nationell lag som är tillämplig på halvfabrikat och att slutprodukten under alla förhållanden skall vara förenlig med gemenskapslagstiftningen.

32 Dessa parter har medgett att det är mjölkkvantiteten i en produkt som gör det möjligt att fastställa huruvida mjölken utgör en väsentlig del av produkten. Så är säkerligen fallet om den andel mjölk som finns i produkten överstiger 50 procent. Kommissionen har anfört att skyddet för folkhälsan motiverar att varje mjölkbeståndsdel i en produkt kontrolleras, men att kontroller av produkter som endast innehåller små kvantiteter mjölk skulle ge upphov till svårigheter i handeln med tredje land. Artrada har hävdats att i målet vid den nationella domstolen är en mjölkpulvervikt som motsvarar 15,15 procent av produktens sammanlagda vikt inte tillräcklig för att mjölkpulvret skall anses utgöra en väsentlig del.

33 Alla parter som har inkommit med yttranden har gjort gällande att fastställelsen av huruvida mjölken "karakteriserar produkten" kan ske utifrån produktens smak, presentation, användning eller den benämning under vilken den importeras. De har framhållit den särskilda svårighet som följer av att det i målet vid den nationella domstolen rör sig om ett halvfabrikat som, enligt importörerna, skall användas för framställning av en chokladdryck genom tillsats av mjölk, men som lika väl kan användas som "Hagelslag" (chokladströssel). I detta sammanhang har parterna i målet diskuterat frågan huruvida det är relevant att beakta den slutliga användning som har angetts för produkten eller den smak som har angetts för slutprodukten. Artrada har gjort gällande att i målet vid den nationella domstolen har mjölkpulvret tillförts kakaon och sockret för blandningens konsistens, men att detta pulver inte är nödvändigt för produkten. Artrada har påpekat att mjölken i slutprodukten i huvudsak utgörs av den mjölk som blandningen har tillförts för att framställa drycken och att slutprodukten under alla förhållanden mera smakar kakao än mjölk.

Domstolens svar

34 Artikel 2.4 i direktiv 92/46 skall härvid tolkas på så sätt att uttrycket mjölkbaserade produkter avser både slutprodukter och halvfabrikat som skall genomgå ytterligare bearbetning innan de kan säljas till konsumenter.

- 35 Det görs i bestämmelsen nämligen inte någon åtskillnad mellan slutprodukter och halvfabrikat. En sådan åtskillnad skulle i vart fall strida mot det folkhälsoskydd som är syftet med direktiv 92/46 och som medför att mjölken skall kontrolleras från produktionen till dess att den släpps ut på marknaden.
- 36 När den produkt som är i fråga och som innehåller en mjölkbeståndsdel är ett halvfabrikat, skall artikel 2.4 i direktiv 92/46 tolkas på så sätt att ett halvfabrikat, där ingen del ersätter eller avses ersätta någon mjölkbeståndsdel och i vilken mjölk eller mjölkprodukter utgör en väsentlig del, antingen kvantitativt eller genom att karakterisera detta halvfabrikat, utgör en "mjölkbaserad produkt".
- 37 Det är följaktligen i förhållande till halvfabrikatet som det skall prövas huruvida den däri ingående mjölken utgör en väsentlig del därav, antingen kvantitativt eller genom dess karakteriserande verkan. För detta ändamål skall de objektiva kännetecken och egenskaper beaktas som halvfabrikatet har när det importeras.
- 38 För att kunna avgöra om mjölken eller mjölkprodukten i ett mjölkbaserat halvfabrikat utgör en väsentlig del därav, kvantitativt sett, skall det undersökas hur stor andel som mjölken eller mjölkprodukten utgör av halvfabrikatet. Om denna andel av det mjölkbaserade halvfabrikatet inte är dominerande eller tillräckligt stor kan mjölken eller mjölkprodukten, kvantitativt sett, inte anses utgöra en väsentlig del av produkten.
- 39 För att kunna avgöra om mjölken eller mjölkprodukten i ett mjölkbaserat halvfabrikat utgör en väsentlig del därav, genom att den karakteriserar halvfabrikatet, skall alla objektiva omständigheter beaktas som föreligger när halvfabrikatet importeras, däribland halvfabrikatets potentiella användning och smak.

40 Det är på den behöriga nationella domstolen som det i detta fall ankommer att, med beaktande av alla objektiva omständigheter som förelåg vid importtillfället, avgöra huruvida mjölkpulvret i den blandning som importerades av klagandena i målet vid den nationella domstolen utgjorde en väsentlig del därav, bland annat genom att det karakteriserade blandningen. Den nationella domstolen skall därvid beakta det folkhälsoskydd som är syftet med direktiv 92/46.

41 Av det ovan anförda följer att den andra frågan skall besvaras på följande sätt:

Artikel 2.4 i direktiv 92/46 skall tolkas på så sätt att uttrycket mjölkbaserade produkter avser både slutprodukter och halvfabrikat som skall genomgå ytterligare bearbetning innan de kan säljas till konsumenter. Det är i ett sådant fall i förhållande till halvfabrikatet som det skall prövas huruvida den däri ingående mjölken utgör en väsentlig del därav, antingen kvantitativt eller genom att den karakteriserar halvfabrikatet. För detta ändamål skall de objektiva kännetecken och egenskaper beaktas som halvfabrikatet har när det importeras, däribland hur stor andel som mjölken eller mjölkprodukten utgör av halvfabrikatet samt halvfabrikatets potentiella användning eller smak.

Rättegångskostnader

42 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande dom:

- 1) **Artikel 2.2 i rådets direktiv 92/46/EEG av den 16 juni 1992 om fastställande av hygienregler för produktion och utsläppande på marknaden av rå mjölk, värmebehandlad mjölk och mjölkbaserade produkter skall tolkas på så sätt att uttrycket mjölk för tillverkning av mjölkbaserade produkter inte innefattar mjölkbeståndsdelar i en produkt som även innehåller andra beståndsdelar, det vill säga beståndsdelar som inte är av mjölk, och vars mjölkbeståndsdel inte går att skilja från de övriga beståndsdelarna.**

- 2) **Artikel 2.4 i direktiv 92/46 skall tolkas på så sätt att uttrycket mjölkbaserade produkter avser både slutprodukter och halvfabrikat som skall genomgå ytterligare bearbetning innan de kan säljas till konsumenter. Det är i ett sådant fall i förhållande till halvfabrikatet som det skall prövas huruvida den däri ingående mjölken utgör en väsentlig del därav, antingen kvantitativt eller genom att den karakteriserar halvfabrikatet. För detta ändamål skall de objektiva kännetecken och egenskaper beaktas som halvfabrikatet har när det importeras, däribland hur stor andel som mjölken eller mjölkprodukten utgör av halvfabrikatet samt halvfabrikatets potentiella användning eller smak.**

Underskrifter